

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	23401 Корекційна психопедагогіка та логопедія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	016 Спеціальна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23401
Назва ОП	Корекційна психопедагогіка та логопедія
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Боряк Оксана Володимирівна, Народовська Ганна Миколаївна, Березка Софія Вікторівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.02.2021 р. – 19.02.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8%20%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D1%96%D1%8F.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8%20%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B8%20%283%29.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОПП “Корекційна психопедагогіка та логопедія” 2020 р. є єдиним осередком у Волинській області, що забезпечує підготовку фахівців спеціальності 016 Спеціальна освіта. Під час її розробки враховано регіональний та галузевий контекст, думки та пропозиції роботодавців і здобувачів ВО. Адміністрація університету всебічно сприяє розвитку даної ОП. Так, на ОП “КПТЛ” впроваджено елементи дуальної освіти, започатковано лабораторію спеціальної та інклюзивної освіти, у структуру університету включено “Інклюзивний хаб”, “Реабілітаційну клініку ВНУ ім. Л. Українки”, оформлено два спеціалізованих кабінети (кабінет “Олігофренопедагогіки” та “Логопедії”), що використовуються для проведення практичних та лабораторних занять, підписано угоди про співпрацю з зарубіжними організаціями для здійснення академічного обміну. Разом з тим, у ЕГ виникли питання щодо можливості забезпечення присвоєння професійної кваліфікації “Вчитель-логопед” за бакалаврським рівнем вищої освіти, достатності кредитів та змістовної наповненості ОК, які забезпечують напрям підготовки “Олігофренопедагогіка” та “Логопедія”. На фокус-групах, ЕГ з'ясувала, що здобувачі активно залучені до перегляду ОП, ознайомлені з власними правами та обов'язками, вчасно отримують доступ щодо завдань, критеріїв та форм поточного та підсумкового оцінювання, силабусів та робочих програм. У той же час, на момент написання звіту, посилення для перегляду ОП на сайті факультету та університету є в обмеженому доступі. Вивчення матеріалів самооцінювання ОП та результати дистанційної експертизи дозволили членам експертної групи, враховуючи принципи поваги до автономії ЗВО, позиції стейкхолдерів, встановити, що, загалом, ОПП “КПТЛ” в цілому відповідає восьми критеріям з дев'яти (1,3,4,5,6,7,8) із зауваженнями, що не є суттєвими або ж можуть бути усунені впродовж кількох місяців. ОПП за критерієм 2 вимагає суттєвого доопрацювання, а виявлені недоліки можуть бути усунені впродовж року.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ЕГ виявлено такі сильні сторони ОП: - висока мотивованість вступу здобувачів на дану ОП, яка обумовлена широким попитом на фахівців спеціальності 016 Спеціальна освіта у Волинській області, а також дефіцитом осередків, які здійснювали підготовку цих фахівців на Волині; - максимально наближені до професійної діяльності умови для реалізації та удосконалення практичних умінь та навичок здобувачів (функціонування у складі ЗВО “Інклюзивного хабу”, реабілітаційної клініки, облаштованих кабінетів олігофренопедагогіки та логопедії, запровадження елементів дуальної освіти); - активна інтернаціоналізаційна діяльність ЗВО; - високий рівень налагодженої менеджментської роботи керівництва ЗВО, що забезпечує добре розроблене нормативне підґрунтя освітнього процесу, функціональну систему з забезпечення культури якості та вмотивованості працівників та здобувачів ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ виявлено такі слабкі сторони ОП: - неузгоджено мету, унікальність ОП, програмні результати, професійну кваліфікацію з чітко визначеною спеціалізацією (відповідно до наказу МОН № 1202 від 17.09.19 р.); - не враховано кваліфікаційних характеристик діючого довідника за яким кваліфікація “вчитель-логопед” має присвоюватись на магістерському рівні ВО; - нерівномірно розподілено кредити ЄКТС між ОК, які забезпечують зазначені в ОП напрями підготовки (“Олігофренопедагогіка”, “Логопедія”, “Інклюзивна освіта”); - недостатня змістова наповненість тематики ОК, які забезпечують напрями підготовки “Олігофренопедагогіка” та “Логопедія”; - потребує оновлення категоріально-понятійний апарат та література в ОК, силабусах та робочих програмах; - порушено логічну послідовності у викладанні деяких ОК; - необґрунтоване змістове наповнення Програми комплексного іспиту з олігофренопедагогіки та логопедії; - здобувачі не обізнані щодо діяльності проблемних груп на ОП; - курсові роботи не проходять перевірку на унікальність єдиною ліцензованою програмою, а також не заносяться до єдиного репозитарію; - недостатня кількість викладачів з фаховою освітою Дефектологія (Олігофренопедагогіка), роботодавців, які залучені до викладання, проведення практичних/лабораторних занять; - недостатнє забезпечення логопедичним інструментарієм; - несвоєчасне реагування на потреби здобувачів щодо удосконалення ОП; - відсутність ОП у вкладці “Громадське обговорення”; - технічні помилки в матриці відповідності програмних результатів навчання та силабусів; Рекомендації: - переглянути мету, унікальність, ПР ОП та узгодити їх з наказом МОН № 1202 від 17.09.19 р; - переглянути професійну кваліфікацію за ОП; - переглянути розподіл кредитів між ОК

за основними напрямками підготовки; - доопрацювати змістовну наповнюваність ОК спецметодиками роботи з дітьми з інтелектуальними та мовленнєвими порушеннями; - оновити термінологію та літературу в ОК; - узгодити послідовність проходження практики та викладання базових ОК, які забезпечують теоретичне підґрунтя для практичної підготовки; - переглянути зміст програм комплексних іспитів, врегулювати їх послідовність; - посилити інформування здобувачів щодо діючих проблемних груп та наукових гуртків; - розглянути можливість перевірки курсових робіт на унікальність за допомогою ліцензійної програми; розміщувати їх у репозитарій; - підсилити професорсько-викладацький склад фахівцями з базовою освітою Дефектологія (олігофренопедагогіка), залучити роботодавців до викладацької діяльності; - продовжувати збільшувати логопедичний інструментарій та навчально-методичне забезпечення напряму “Олігофренопедагогіка”; - впроваджувати зміни, пропонувані здобувачами, саме в їх ОП; - надати публічний доступ до ОП у вкладці “Громадське обговорення”; - виправити технічні помилки у матрицях.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

На думку ЕГ мета ОП, яка полягає у “підготовці висококваліфікованих фахівців, які здатні розв’язувати складні завдання і практичні проблеми спеціальної освіти з метою корекції й компенсації порушень психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами різних вікових груп із широким доступом до працевлаштування у загальноосвітніх та спеціальних навчально-виховних закладах”, потребує уточнення відповідно до кваліфікацій та з урахуванням наказу МОН № 1202 від 17.09.2019 р. Реалізація програми в активному професійно орієнтованому освітньому середовищі, особлива увага в якому приділяється формуванню практично-професійних компетенцій здобувачів на базі різних закладів є позитивним аспектом у підготовці здобувачів, але не забезпечує обґрунтування унікальності ОП у достатній мірі. Разом з тим, визначена мета, цілі ОП корелюють з місією ЗВО (<https://vnu.edu.ua/uk/statut-snu-imeni-lesii-ukrayinki>) та чітко інтегровані до його стратегії (<https://vnu.edu.ua/uk/strategiya-rozvitku-shidnoievropeyskogo-nacionalnogo-universitetu-imeni-lesii-ukrayinki>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Для врахування пропозицій та потреб стейкхолдерів ОП програма “КПТЛ” з лютого 2020 р. (за словами гаранта) вивішена на сайт ВНУ ім. Л. Українки для громадського обговорення (<https://cutt.ly/ZlwbBY5>). За результатами громадського обговорення враховані пропозиції здобувачів вищої освіти та роботодавців, щодо удосконалення ОП (<https://office.naqa.gov.ua/d53fd252-0a32-44c7-81e6-0c4b95e95752>). Зустріч зі стейкхолдерами підтверджена протоколом № 10 від 05.05.2020 р. (blob:<https://office.naqa.gov.ua/ada59ed2-4c6e-4024-803f-9045a8786c3c>). Роботодавці та здобувачі під час зустрічей з ЕГ також підтвердили участь у засіданнях кафедри та обговореннях ОП. Врахування думок академічної спільноти відбулось на аналізі подібних програм інших ЗВО, разом з тим, серед рецензентів ОП 2020 р. не представлені НПП цих ЗВО. За словами гаранта, залучення академічної спільноти до обговорення ОП відбувалось на щорічних конференціях «Актуальні проблеми педагогічної освіти: європейський і національний вимір», «Сучасний світ і незрячі», науково-практичному семінарі «Що таке інклюзивна освіта?». В ОП 2016 р., 2018 р. до рецензування було залучено канд. пед. наук, ст. наукового співробітника відділу логопедії Інституту спеціальної педагогіки і психології ім. М. Ярмаченка Рібцун Ю. В. Інших фактів безпосередньої причетності академічної спільноти до формулювання цілей та програмних результатів ОП “КПТЛ” (2020 р.) ЕГ не виявлено. При формуванні ОП також враховані пропозиції інших стейкхолдерів, а саме громадських організацій, які співпрацюють з дітьми з ООП (що підтверджено вище зазначеними посиланнями на обговорення та зведені таблиці).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП враховує галузевий контекст та сучасні тенденції розвитку спеціальної освіти, адже передбачає формування теоретичних та практичних знань щодо навчання, виховання та інтеграцію дітей з ООП у загальноосвітньому просторі. Зустріч з роботодавцями, гарантом ОП, аналіз відомостей з Регіонального стратегічного плану з реформування системи інституційного догляду і виховання дітей у Волинській області (<https://cutt.ly/klwUmxE>) дали змогу визначити, що при формуванні цілей ОП враховано потреби ринку праці та регіональний контекст. На зустрічах з ЕГ роботодавці неодноразово зазначали, що відчувається гостра нестача кадрів, а програма “КПТЛ” є єдиним осередком для підготовки фахівців спеціальності 016 Спеціальна освіта для Волинського регіону. Зустріч з гарантом підтвердила врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП, а саме було проаналізовано базові підходи щодо структурування змісту ОПП, формування РН (ОП «Логопедія» НПУ імені М.Драгоманова; ОП «Спеціальна освіта. Логопедія» КПНУ імені І. Огієнка; ОП «Логопедія» Київського університету ім. Б.Грінченка), запровадження дуальної освіти (Університет Кардинала Стефана Вишинського, Вища школа економіки та інновацій (Польща)).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОПП 2020 р. модернізовано відповідно до стандарту за спеціальністю 016 Спеціальна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 799 від 16.06. 2020р.), а саме: у ОПП 2020 року повністю змінено формулювання компетентностей та програмних результатів (вони є продубльовані зі Стандарту), враховано вимоги Стандарту щодо кількості кредитів для практичної підготовки здобувачів (у ОП 2016 та 2018 рр. - 11 кредитів, у ОП 2020 р. - 24 кредити); переглянуто змістову наповнюваність НП 2020 р. (наприклад, окремими ОК введено практики з олігофренопедагогіки та логопедії, збільшено кількість практичних та лабораторних занять, впроваджено ОК “Педагогічні технології: навчання через гру” тощо). ПРН вичерпуються тими РН, що їх визначає стандарт, що на думку ЕГ потребує доопрацювання, оскільки стандарт є загальним положенням і не надає уточнені РН у відповідності до спеціалізації чи кваліфікації і не враховує унікальності ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Дана ОП є єдиною з підготовки фахівців 016 Спеціальна освіта у Волинському регіоні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

- неконкретизована мета ОП; - недостатня обґрунтованість унікальності ОП; - РН вичерпуються лише РН запропонованими стандартом 016 Спеціальна освіта. Рекомендації: - конкретизувати мету ОП відповідно до кваліфікацій та з урахуванням наказу МОН № 1202 від 17.09.19 р; - уточнити унікальність ОП; - доопрацювати перелік ПРН ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

При проектуванні ОП та формуванні цілей ОП “КПТЛ” враховано думку здобувачів, роботодавців, детально проаналізовано та враховано регіональний та галузевий контекст, стандарт вищої освіти. Разом з тим, потребує доопрацювання мета, унікальність ОП та ПР. Зазначені недоліки не є суттєвими, адже можуть бути виправлені шляхом конкретизації та уточнення формулювання, тому, на думку ЕГ, зазначений критерій відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП та її окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти - ступеня бакалавра - з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта, затвердженого і введеного в дію наказом МОН України від 16.06.2020 р. № 799 і складає 240 кредитів ЄКТС: 180 - обсяг освітніх компонентів циклу загальної та професійної підготовки включаючи 24 - практичної підготовки; 60 - дисципліни за вибором.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зазначені в ОП ОК відповідно до освітньої та професійної кваліфікацій не дозволяють досягти необхідних РН, оскільки на дисципліни циклу професійної підготовки надана недостатня кількість кредитів. Відповідно до освітньої кваліфікації ОП за напрямом “Олігофренопедагогіка” виділено 11 кредитів ЄКТС (“Олігофренопедагогіка з практикумом”-7 кр., “Теорія і спеціальна методика виховної роботи”-4 кр.), за напрямом “Логопедія”-17 кредитів ЄКТС (“Логопедія з практикумом”-7 кр., “Методика логопедичної роботи”-4 кр.; “Спеціальна методика навчання предметів гуманітарного циклу”-6 кр.); асистент вчителя (вихователя) закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням, за напрямом “Інклюзивна освіта” - 19 кредитів ЄКТС (“Інклюзія в загальноосвітніх закладах”-5 кр., “Основи педагогічної майстерності спеціального педагога”-4 кр., “Вступ до спеціальності Спеціальна освіта”-6 кр., “Діагностика та відбір дітей у заклади спеціальної освіти та навчально-реабілітаційні центри” - 4 кр.). За словами гаранта, напрямом “Олігофренопедагогіка” та “Логопедія” присвячені ОК циклу ПП об. Та, детальний аналіз силабусів та програм ОК ПП об, ПП о9, ЗП 16 дав можливість ЕГ визначити, що представлена тематика занять є загальною, охоплює всі категорії дітей з ООП, більше стосується загальних методик без конкретизації щодо специфіки дітей з інтелектуальними та мовленнєвими порушеннями, з відсутньою чіткою диференціацією спеціальних методик для дітей цих категорій. Тому, на думку ЕГ, зазначені ОК не забезпечують напрями “Олігофренопедагогіка” та “Логопедія”. В ОК з методик спеціальної освіти дітей із інтелектуальними та мовленнєвими порушеннями не має чіткого розподілу лекційного матеріалу за віковою ознакою: дошкільний, молодший, середній, старший шкільний вік. Практики (навчальні, педагогічні) не мають наскрізної структури (зазначені на II та IV курсах відповідно); практика з логопедії відбувається в тому ж семестрі (березень місяць) в якому й ОК “Методика логопедичної роботи”, який є базовим для опанування здобувачами необхідних знань практичного спрямування. Відсутні базові ОК, наприклад, такі як “Неврологічні основи логопедії”, “Сенсорні та мовленнєві системи та їх порушення”, “Психологія дітей з інтелектуальними порушеннями”, “Логопсихологія”. За даною ОП (2020 р.) передбачено два комплексних іспити. Порядок цих іспитів порушений, оскільки не відповідає назві ОП, а також освітній кваліфікації (016.02 Олігофренопедагогіка). Аналіз програми кваліфікаційного іспиту ОП (2020 р.) показав, що програма також містить структурно-логічні порушення: необґрунтоване винесення блоку питань з методики соціально-побутового орієнтування, при відсутності питань з інших спеціальних методик для дітей з інтелектуальними та мовленнєвими порушеннями. Потребує технічного доопрацювання матриця відповідності, оскільки ПРН в ній не співпадають з ПРН у силабусах ОК (наприклад, ОК “Спеціальна методика навчання предметів гуманітарного циклу”, “Спеціальна методика навчання предметів природничо-математичного циклу”).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

За результатами аналізу ОП, НП, робочих програм та силабусів ЕГ встановила, що зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності, яка є досить широкою для першого (бакалаврського) рівня. Загальна кількість кредитів ЄКТС за ОК циклу професійної підготовки - 95 кр. За результатами ґрунтового аналізу ОП, НП, силабусів / робочих програм 2020 р. більшість ОК (“Інклюзія в загальноосвітніх закладах” (5 кр.), “Діагностика та відбір дітей у заклади спеціальної освіти та навчально-реабілітаційні центри” (4 кр.), “Вступ до спеціальності спеціальна освіта” (6 кр.), “Методики спеціальної освіти дітей із порушеннями інтелекту та мовлення” (28 кр.), “Педагогічні технології: навчання через гру” (3 кр.), “Теорія і методика адаптивної фізичної культури” (3 кр.) та ін.) відповідно до представленої тематики, змістовної наповненості охоплюють усі категорії порушень психофізичного розвитку, що не враховує спеціальних методик навчання, виховання та розвитку дітей різної нозології (структури порушення, вторинної, третинної симптоматики). На думку ЕГ, спеціальна методика роботи при кожному порушенні повинна бути висвітлена окремими ОК, оскільки одночасне охоплення специфіки всіх порушень в межах однієї дисципліни не дозволяє сформулювати якісні знання.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Відповідно до нормативних документів: Положення про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (2020 р., п. 9.9., <https://goo.su/4Eao>), Волинського національного університету імені Лесі Українки (2020 р., <https://goo.su/4Eap>) формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти здійснюється через вибіркові навчальні дисципліни (в ОП 2020 р. -60 кр.), вибору тем курсових робіт. За даною ОП вибір вибірових дисциплін здобувачами ще не здійснювався (передбачений в березні місяці). За ОП, НП (2016 р., 2018 р.) здійснення вибірових дисциплін відбувалося у межах тих ОК, які пропонувала кафедра, що підтверджено заявами здобувачів (blob:<https://office.naq.gov.ua/e3ed4c87-26e0-497b-b27c-219e5f14e5f5>). В ОП, НП 2020 р. вибір дисциплін буде здійснюватися з загальноуніверситетського переліку ОК. Під час зустрічі зі студентами II, III, IV курсів ЕГ було з'ясовано, що здобувачі обирають дисципліни за вибором з запропонованого переліку кафедри, заяви пишуть на початку другого семестру навчального року. За вибором обираються ті дисципліни, які були обрані більшістю здобувачів (не менше 15 студентів групи). В ОП, НП (2016р.) перелік вибірових дисциплін пропонувався за напрямками: Спеціалізація 1. Олігофренопедагогіка. Спеціалізація 2. Комплексний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку. Повний перелік вибірових дисциплін НП 2016 р. поданий за посиланням: blob:<https://office.naq.gov.ua/ea53a0d9-add0-4564-8a58-fe980d2a0401>. В ОП, НП (2018 р.) перелік вибірових дисциплін пропонувався за напрямками: Спеціалізація 1. Корекційна психопедагогіка та логопедія. Спеціалізація 2. Комплексний супровід дітей з особливостями у розвитку. Повний перелік вибірових дисциплін НП 2018 р. поданий за посиланням: blob:<https://office.naq.gov.ua/5b429fd5-cc6b-4222-a7c8-6d96b264887>. Перелік вибірових дисциплін ОП 2020 р. за посиланням - відсутній. З березня планується запуск комп'ютерної системи «ПС-Журнал успішності-Web» для автоматизованого вибору вибірових дисциплін. Вибіркові дисципліни за ОП 2020 р. включатимуть як дисципліни професійної підготовки, так і загальноуніверситетські ОК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Загальна кількість кредитів практичної підготовки відповідає вимогам Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня - 24 кр. Зміст ОП (2020 р.) щодо практичної підготовки здобувачів ВО потребує доопрацювання, а саме змістова наповнюваність навчальної (в спеціальних закладах та навчально-реабілітаційних центрах; в загальноосвітніх закладах та інклюзивно-ресурсних центрах) та педагогічної (з логопедії, з олігофренопедагогіки) практик. Одночасно, в програмах практик відсутня диференціація за віковою ознакою та категорією дітей з особливими освітніми потребами з якими працюють здобувачі. За результатами спілкування зі студентами було з'ясовано, що вони працюють з усіма дітьми з ООП. Результати проходження практики відсутні, оскільки за ОП 2020 р. практики ще не відбулися. Потребує узгодження терміни проходження логопедичної практики та вивчення ОК "Методика логопедичної роботи". Не охопленими проходженням практики залишаються I і III курси. Треба зазначити, що "відповідно до п. 2.5 Концепції розвитку педагогічної освіти обсяг практичної підготовки має складати не менше 30 кр. ЄКТС у межах обов'язкової частини бакалаврських програм". Але як зазначалося вище, у зазначеній ОП, кількість кредитів відповідає вимогам Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, який і було покладено за основу під час її розробки. Проаналізувавши види та кількість практично орієнтованих ОК, що дозволяють здобувачам отримати необхідні практичні навички та фахові компетентності ЕГ прийшла до висновку, що педагогічних практик з логопедії (6 кр.) та з олігофренопедагогіки (6 кр.) є недостатньо. Навчальні практики в спеціальних закладах та навчально-реабілітаційних центрах (6 кр.) та в загальноосвітніх закладах та інклюзивно-ресурсних центрах (6 кр.) проходять без відриву від навчання, відповідно, є пасивними і не можуть в повній мірі сприяти формуванню фахових професійно-практичних навичок у здобувачів освіти за даною ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Зустріч з фокус-групами, аналіз ОП, НП дозволив зробити висновки, що дана ОП передбачає формування у здобувачів соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. ОК "Основи педагогічної майстерності спеціального компонента", дисципліни вільного вибору, активна волонтерська діяльність (як у межах факультету, так і у співпраці з ГО), можливість приймати участь в діяльності "Інклюзивного хабу" дозволяє формувати гнучкі соціальні навички, вдосконалювати свої уміння взаємодіяти з оточуючими, працювати в команді, бути толерантними тощо. Окрім того, на факультеті діють сертифіковані курси ("Родинне виховання і гувернерство", "Ораторське мистецтво", "Анімаційна діяльність", "Інтегрована позакласна робота з інформатики у початковій школі", "Організація інклюзивної освіти у дошкільних навчальних закладах") в межах яких здобувачі також можуть удосконалювати свої soft skills, а також, професійну компетентність. Усі програми курсів викладені на сайті факультету (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-pedagogichnoi-osviti-ta-socialnoi-roboti>), а їх діяльність регламентуються Положенням про організацію та проведення сертифікатних курсів у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://goo.su/4eaQ>).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

За даною ОП присвоюється потрібна професійна кваліфікація “Олігофренопедагог. Вчитель-логопед. Асистент вчителя (вихователя) закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням”. У зв'язку з відсутністю професійного стандарту при розробці ОП необхідно враховувати діючий Довідник кваліфікаційних характеристик професій. Відповідно до ДКХП. Випуск 80 затвердженого наказом Міністерством соціальної політики України № 518 від 29.03.2017 р. (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0518739-17#Text>) професійна кваліфікація “вчитель-логопед” присвоюється за ступенем магістр, за ступенем бакалавр - асистент вчителя-логопеда. На думку ЕГ, присвоєння професійної кваліфікації “вчитель-логопед” на бакалаврському рівні за даною ОП є необґрунтованим. Аналіз програми 2020 р., також дозволив визначити, що ОП не передбачає достатній обсяг ОК, спрямованих на формування необхідних фахових компетентностей та ПРН відповідно до професійної кваліфікації “олігофренопедагог” (усього 11 кредитів). Присвоєння кваліфікації “асистент вчителя (вихователя) закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням” є обґрунтованим

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз НП (2020 р.) засвідчив наступний розподіл кредитів між ОК: цикл загальної підготовки - 87 кр (36,25 %), цикл професійної підготовки - 93 кр. (38,75 %), цикл вибіркових дисциплін - 60 кр (25 %), що відповідає Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня. Враховуючи потрібну професійну кваліфікацію за даною ОП розподіл кредитів ЄКТС між ОК професійної підготовки на думку ЕГ є нерівномірним: 17 кр./ 23 кр. / 53 кр. і потребує коригування. Загальне навантаження за НП 2020р. становить 7200 год. (240 кредитів ЄКТС), з яких на аудиторну роботу припадає 2758 год. (91,9 кредитів ЄКТС або 38,3% від заг. кількості год.). На самостійну роботу студента відведено 3968 год. (132,2 кредити ЄКТС, з них: курсові роботи – 6 кредитів; практики – 24 кредити), що становить 55,1% від загального навантаження. 474 год. (15,8 кредитів ЄКТС або 6,6% від заг. навантаження) відведено для консультацій викладачів. Навантаження по дисциплінах розподілене рівномірно: 3-11 кредитів ЄКТС (2020р.). Щотижневе аудиторне навантаження – 19-26 год. (2020р.), що є оптимальним для роботи здобувачів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В ВНУ імені Лесі України підготовка здобувачів з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти регулюється відповідним Положенням (<https://goo.su/4eas>). На даній ОП підписано тристоронній Договір № 1, 2 від 02.12.2020 р. (<blob:https://office.naqa.gov.ua/e37e6b16-dcd8-4d19-ac14-48371ee695d6>) (<blob:https://office.naqa.gov.ua/f3b28449-e95d-4b70-a358-2395e488ad35>) між Рожищенським ІРЦ та здобувачами Миколаюк Ю.М. та Єфімовою А.В., відповідно до якого заклад освіти зобов'язується надати освітні послуги цим здобувачам з елементами дуальної освіти. Визнання результатів навчання отриманих на робочому місці регламентується Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ ім. Л.Українки (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2020-12/7c00ef81438ad127bf5767f392c628f1.pdf>). Освітній процес відбувається у формі поділеного тижня (декілька днів на тиждень здобувачі відвідують ЗВО, декілька - ІРЦ). Для здійснення супроводу в межах впровадження елементів дуальної освіти здобувачів на кафедрі призначено куратора - Стасюк Л.П., яка забезпечує процес комунікації між ЗВО, здобувачами та ІРЦ.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивними практиками є введення елементів дуальної форми підготовки здобувачів ВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

- зміст ОП у повній мірі не забезпечує здобуття визначеної потрібної професійної кваліфікації (Олігофренопедагог. Вчитель-логопед. Асистент вчителя (вихователя) закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням), професійна кваліфікація “вчитель-логопед” не може присвоюватись на бакалаврському рівні вищої освіти (відповідно до діючого ДКХП); - нерівномірний розподіл кредитів ЄКТС за ОК, які забезпечують напрям підготовки “Олігофренопедагогіка”, “Логопедія”, “Інклюзивна освіта”; - недостатність змістовного наповнення тематики ОК, що стосується методик спеціальної освіти дітей з інтелектуальними та мовленнєвими порушеннями; - відсутність наскрізної програми практик; - неузгодженість змісту Програми комплексного іспиту з олігофренопедагогіки та логопедії; - невідповідність черговості комплексних іспитів; - наявність технічних помилок в матриці відповідності програмних результатів навчання та силабусів. Рекомендовано: - переглянути та звузити професійну кваліфікацію за ОП, замінити професійну кваліфікацію “вчитель-логопед” на “асистент вчителя-логопеда”; - збільшити кількість

кредитів ЄКТС на дисципліні за напрямом “Олігофренопедагогіка”. “Логопедія”; - доопрацювати змістовну наповнюваність ОК спецметодиками роботи з дітьми з інтелектуальними та мовленнєвими порушеннями; - розробити наскрізну програму практик, що б охоплювала здобувачів ВО всіх років навчання; - доповнити зміст Програми комплексного іспиту з Олігофренопедагогіки та логопедії питаннями зі спеціальних методик освіти дітей із порушеннями інтелекту та мовлення; - доопрацювати матрицю відповідності.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП має ряд недоліків у змістовому наповненні, що не дозволяє у повній мірі досягти визначених результатів навчання та забезпечити можливість присвоєння усіх трьох професійних кваліфікацій. Разом з тим, на ОП впроваджено елементи дуальної освіти, здобувачі у повній мірі забезпечені можливістю побудови ІТО. Враховуючи вищезазначені недоліки та сильні сторони, ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає критерію 2 на рівні Е, а зазначені недоліки можливо доопрацювати упродовж року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на бакалаврський рівень вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки розміщені на сторінці приймальної комісії ЗВО (<https://cutt.ly/ElwLAcV>). Правила прийому на навчання відповідають чинним вимогам законодавства, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та є доступними для перегляду (<https://cutt.ly/ClwZ7is>). Правила прийому за ОП “КПТЛ” оприлюднені на офіційному сайті

(<https://vstup.vnu.edu.ua/%d1%81%do%bf%do%b5%d1%86%d1%96%do%bo%do%bb%d1%8c%do%bd%d1%96%d1%81%d1%82%d1%8c-016-%d1%81%do%bf%do%b5%d1%86%d1%96%do%bo%do%bb%d1%8c%do%bd%do%bo-%do%be%d1%81%do%b2%d1%96%d1%82%do%bo-%do%be%do%bb%d1%96/>), містять чітко визначений перелік ЗНО та наявні коефіцієнти. У Правилах прийому (<https://vstup.vnu.edu.ua/%do%bf%do%b5%do%bo%do%b2%do%b8%do%bb%do%bo-%do%bf%do%b8%do%b9%do%be%do%bc%d1%83-2021/>) затверджено перелік осіб (у тому числі з ООП), які можуть проходити вступні випробування у формі співбесіди чи вступних іспитів (замість зовнішнього незалежного оцінювання). Разом з тим, під час огляд сайту ВНУ, факультету ЕГ не знайшла програму цих випробувань чи орієнтовної тематики тем для співбесіди для осіб, які мають право на спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти .

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на ОП “КПТЛ” відповідають вимогам наказу МОН України про затвердження умов прийому на навчання до закладів вищої освіти. Для вступу на бакалаврський рівень вищої освіти на ОПП “КПТЛ” на основі повної ЗСО конкурсний відбір здійснюється за результатами ЗНО, нараховуються бали сертифікатів з трьох конкурсних предметів (укр. мова та література – мін. бал 100, коефіцієнт 0,4; біологія – 100, коефіцієнт 0,25; історія України/математика/іноз.мова/географія/фізика/хімія – 100, коефіцієнт 0,25), середній бал документа про повну ЗСО (коефіцієнт 0,1). Бали за успішне закінчення підготовчих курсів ЗО та за мотиваційний лист за даною ОП - відсутні (коефіцієнт 0). На думку ЕГ, такий розподіл коефіцієнтів є доцільним та враховує специфіку самої програми, адже знання української мови, правильне мовлення є необхідними для формування компетентної особистості будь-якого педагога та, особливо, логопеда і олігофренопедагога. У 2020 р. мінімальний прохідний бал склав - 162 б, а кількість зарахованих здобувачів за першим пріоритетом - 18 осіб, що свідчить про високу вмотивованість здобувачів до вступу на дану ОПП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначення результатів навчання отриманих в інших ЗО регулюється: “Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки” (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2020-12/7c00ef81438ad127bf5767f392c628f1.pdf>), “Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу” (<https://cutt.ly/qlpGvo9>). Відповідно до цих положень, здобувачу можуть перезарахувати кредити та РН під час переведення з іншого ЗВО, під час поновлення здобувача, у рамках програм академічної мобільності чи подвійного диплому, при дуальній освіті, під час навчання одночасно на двох ОП ВНУ та при вступі на перший рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст». Процедура визнання результатів навчання отриманих у інших ЗВО є чіткою та зрозумілою. Для перезарахування РН у рамках академічної мобільності здобувач має подати такі документи: академічну довідку з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів й інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреної в установленому порядку у ЗВО-партнера та звіт встановленого зразка. Позитивні оцінки (бали), отримані здобувачем під час навчання у ЗВО-партнерів, ВНУ визнає без додаткової атестації. У випадках не пов'язаних з академічною мобільністю, підставою для перезарахування результатів навчання є надана здобувачем академічна довідка, завірена у встановленому порядку, індивідуальний навчальний план (залікова книжка) або додаток до диплому про попередню освіту. Перезарахування РН з ОК проводиться на основі порівняння навчальних планів відповідної спеціальності та Академічної довідки, індивідуального навчального плану або залікової книжки. Процес порівняння здійснює створена рішенням декану Предметна комісія, яка також може приймає рішення щодо ступеня визнання результатів навчання - повне, обмежене визнання або невизнання РН (критерії описані у Положенні <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2020-12/7c00ef81438ad127bf5767f392c628f1.pdf>). У випадку наявності неперезархованих освітніх компонентів формується академічна різниця або академічна заборгованість, яку здобувач має ліквідувати. Для цього здобувачу необхідно подати на ім'я проректора з навчальної роботи та рекрутації заяву, погоджену з деканом факультету. Проректор надає дозвіл та визначає термін ліквідації. За даною ОП є практика визнання РН інших ЗВО та зарахування здобувачів на базі ОКР “молодший спеціаліст”. Отже, правила визнання РН отриманих в інших ЗВО є чіткими (чітко визначені критерії та ступінь зарахування), зрозумілими та доступні для широкого загалу.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час проведення зустрічей з НПП, здобувачами ВО, ЕГ було з'ясовано, що на даній ОП широко застосовується практика визнання РН отриманих у неформальній освіті. Так, наприклад, здобувачі підтвердили той факт, що отримали 10 балів за написання тез у межах тем навчальної дисципліни “Педагогічні технології: навчання через гру”. Можливість зарахування цих балів зафіксовано у силабусі ([blob:https://office.naqa.gov.ua/a75ec4b8-aa32-4edf-97cf-c1faae5c6bfd6](https://office.naqa.gov.ua/a75ec4b8-aa32-4edf-97cf-c1faae5c6bfd6)). Для визнання результатів сертифікаційних курсів чи інших міждисциплінарних РН, відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2020-12/7c00ef81438ad127bf5767f392c628f1.pdf>) необхідним є подання заяви від студента та створення комісії, яка визнає отримані результати та визначає міру їх рівноцінності до РН пропонувані певним ОК. Відсоток зарахованих РН здобутих у формальній/інформальній освіті не може перевищувати 10% від загальної кількості ECTS ОП (на рік). Аналіз положення дозволив визначити, що чіткість процедури (алгоритму) зарахування забезпечує надійність оцінювання визнаних результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Позитивна практика зарахування результатів навчання отриманих у неформальній та інформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Не має у відкритому доступі (на сайті) програми вступних випробувань/співбесіди осіб, які мають право на спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти. Рекомендації: - розмістити на сайті факультету, ВНУ програми вступних випробувань/співбесід для осіб, які мають право на спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

У ВНУ запроваджені прозорі, чіткі та недискримінаційні правила прийому, наявна об'єктивна і дієва система у визнанні та зарахуванні РН отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Враховуючи сильні сторони та недоліки (відсутність у відкритому доступі програми вступних випробування для осіб, які мають право на спеціальні умови участі в конкурсному відборі), експертна група дійшла висновку, що ОПП в цілому відповідає Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими, і легко можуть бути усунені.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми і методи навчання і викладання за ОП "КПТЛ" визначені в силабусах та робочих програмах ОК, в матриці відповідності (таблиця 3) сприяють формуванню відповідних професійних компетентностей, досягненню програмних результатів навчання. Організація дистанційного навчання регулюється відповідним Положенням (<https://goo.su/4EAv>), Положення про електронний курс навчальної дисципліни (<https://goo.su/4eAw>). Загальноприйнятої платформи для здійснення навчального процесу у ВНУ не визначено, викладачі пропонують здобувачам роботу на платформах Moodle, Zoom, Classroom, Meet. Головним консультативним центром забезпечення навчального процесу є Offess 365. Під час зустрічі зі студентами зазначалися різні форми роботи під час практичних, семінарських та лабораторних занять: робота в групах, мозковий штурм тощо. Положення про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/28Polozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otsesu_u_VNU_%D1%80%Do%B5%Do%B4.pd), Положення про реалізацію права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://goo.su/4eBK>), результати опитування здобувачів (<https://docs.google.com/forms/d/1Par56Rev7wcQlVonSoWxpoFRMlYYUVnY5FUtF1giqMY/edit#responses>) підтверджують відповідність вимогам студентоцентрованого підходу, а саме вибір студентами зручного способу для виконання практичних завдань, завдань самостійної роботи із переліку запропонованих ЗВО платформ, електронної пошти; можливості доопрацювати необхідні завдання (під час спілкування зі здобувачами ВО ЕГ було з'ясовано, що викладачі при необхідності, йдуть на "зустріч" студентам і надають можливості та додатковий час для опрацювання завдань поточного контролю); можливості отримати додаткові бали за виконання індивідуальних науково-дослідних завдань тощо; можливості оформити індивідуальний план здобувача ВО, проходження практики за місцем проживання. Принципи академічної свободи в межах зазначеної ОП реалізуються шляхом надання здобувачам права вільного вибору дисциплін, вільного вибору наукового керівника для написання курсових робіт, тематики курсової роботи, можливості впливати на удосконалення ОП, вносити свої пропозиції (що підтверджено під час зустрічі зі здобувачами ВО).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У ході зустрічей з фокус-групами ЕГ з'ясовано, що здобувачам своєчасно надається інформація щодо структури, змісту, результатів за ОК. Здобувачі зазначили, що на початку вивчення ОК викладачами надається детальна інформація щодо організації навчального процесу за ОК, вимог до оцінювання, критеріїв оцінювання за кожною формою роботи: практичними, самостійними, ІНДЗ. Інформація стосовно порядку та критеріїв оцінювання навчальних досягнень є доступною та зрозумілою. Здобувачі ВО мають змогу отримати додаткові бали. Система оцінювання за темами також подається в силабусах (програмах). Здобувачі ознайомлені з можливістю пошуку цієї інформації на сайті факультету.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОП "КПТЛ" на першому (бакалаврському) рівні забезпечується поєднання навчання і дослідження. Функціонують проблемні групи під керівництвом НПП даної ОП. На кафедрі діє науково-дослідна лабораторія спеціальної та інклюзивної освіти (<https://cutt.ly/9lpXsWW>). Здобувачі та роботодавці зазначали про систематичну участь у наукових конференціях та семінарах, які організовані НПП ОП "КПТЛ". Наукова діяльність НПП кафедри і студентів регламентується науковою темою «Проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у вітчизняному та європейському контексті суспільного розвитку». Викладачі при реалізації ОП використовують результати діяльності НДЛ спеціальної та інклюзивної освіти та власних наукових досліджень, що сприяє мотивації

студентів до науково-дослідницької діяльності. Результатами такої діяльності стали призиви місця у Конкурсі методичних робіт Української асоціації корекційних педагогів, які отримали студентки Єфімова А. та Миколаюк Ю. (2019 р.), участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (за нозологіями) та нагородження Грамотою за оригінальність наукової ідеї студентки Розганової О. (2020 р.). Разом з тим, опитуванні здобувачі не знають, які проблемні групи діють на факультеті, над якими темами вони працюють, хто їх керівники. Гарант пояснила це тим, що проблемними гуртками охоплені не всі здобувачі.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

За результатами опитування було з'ясовано, що змістовий компонент ОП, ОК може оновлюватись кожен рік з урахуванням результатів опитування здобувачів, побажань роботодавців, наукових досягнень сучасних практик у галузі 016 Спеціальна освіта. Так прослідковується динаміка в оновленні змісту ОП, НП 2016, 2018, 2020 рр.: збільшення кредитів ЄКТС циклу професійної підготовки (практики) з 11 кр. в 2016 р., 2018 р. до 24 кр. в 2020 р. При цьому виявлення використання застарілого, некоректного категоріально-термінологічного апарату у ряді ОК, наприклад: діти з обмеженими можливостями, спеціальні (корекційні) заклади освіти, вади у розвитку, допоміжні школи, вади інтелекту, розумово відсталі діти в ОК "Теорія і спеціальна методика виховної роботи"; в ОК "Олігофренопедагогіка з практикумом" - спеціальна (допоміжна) школа, особи з вадами інтелекту, розумова відсталість, вади розумово розвитку, розумово відсталі учні тощо. Зустрічається неактуальна література (наприклад, в ОК "Теорія і спеціальна методика виховної роботи" література (основна) 1961, 1959, 1977, 1980 років видання; відсутні сучасні вітчизняні першоджерела).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

На даній ОП здобувачі не брали участь у міжнародних проектах з обміну. Разом тим, ЗВО має ряд підписаних угод про співпрацю з іноземними ЗВО (blob:<https://office.naq.gov.ua/e1d901ea-985a-4298-9720-6153e149fb0f>, blob:<https://office.naq.gov.ua/a4251093-703f-4512-8485-d99adf5967af>), та планує почати академічний обмін у межах даної ОП зі студентами Поморської академії у Слупську (Польща) у березні цього року. Міжнародні стажування має викладацький склад, наприклад: проф. Кузава І.Б., доц. Стасюк Л.П. у Instytut Badawczo-Rozwojowy Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego, м.Люблін (2020 р); ст. викл. Брушневська І.М. у Вищій школі економіки та інновацій, м.Люблін (2019 р.), доц. Яцишин Н.П. в Університеті імені Марії Кюрі-Склодовської м. Люблін (2017р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Наявність науково-дослідної лабораторії спеціальної та інклюзивної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

- застаріла термінологія, що використовується в силабусах ОК за ОП; - застаріла основна та допоміжна література в силабусах (програмах); - недостатня поінформованість здобувачів щодо діяльності проблемних груп, наукових гуртків; Рекомендовано: - оновити науково-термінологічний апарат ОК та списки використаних джерел (розширити публікаціями після 2000 року видання, вітчизняного походження); - забезпечити поінформованість здобувачів про роботу та тематику проблемних груп; - сприяти налагодженню міжнародних зв'язків за напрямом зазначеної ОП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Експертна група констатувала загальну відповідність більшості підкритеріїв встановленим вимогам серед яких: наявність науково-дослідної лабораторії інклюзивної освіти, яка надає можливість поєднувати навчання, опанування професійними навичками та проведення дослідницької діяльності; форми та методи навчання та

викладання сприяють досягненню заявлених в ОП ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Тому ОП загалом відповідає Критерію 4, а виявлені недоліки щодо оновлення змісту ОК, недостатнього рівня поінформованості здобувачів ВО про роботу проблемних груп можуть бути усунені в короткий термін.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

На зустрічі з здобувачами, НПП було підтверджено, що студенти своєчасно (на першій парі) отримують відомості про оцінювання, також оцінювання за кожним ОК прописані в силабусі і є у вільному доступі на сайті факультету. Оцінювання здобувачів регламентуються Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_potocjne_pidsumkove_otsiniuvannia_znan.pdf).

Відповідно до зазначеного Положення, при формі контролю - залік, здобувач може набрати 100 балів за поточний контроль; при формі контролю - іспит - 40 балів за поточний контроль та 60 балів з підсумковий контроль. Разом з тим, здобувачі на зустрічі з ЕГ зазначили, що розподіл балів (40 б. поточний і 60 б. підсумковий контроль) однаковий як для іспиту, так і заліку. Відповідно постало питання: "Чому здобувачі не отримують одразу залік на основі поточного контролю, як прописано в Положенні?". На зустрічі з адміністративним персоналом ЕГ було з'ясовано, що здобувачі можуть складати залік з метою підвищення балів (що також прописано у Положенні). Проте не зрозуміло, чому здобувачі не назвали можливість набрати 100 балів за поточний контроль і не складати залік, при тому, що у силабусах відповідних ОК у системі оцінювання закладені форми контролю для здобуття 100 балів (це може свідчити про те, що здобувачі недостатньо ознайомлені з системою оцінювання). Також, у Положенні не прописано максимальну кількість балів, яку здобувач може набрати у випадку бажання складати залік з метою підвищення балів та конкретну форму проведення заліку. Здобувачі зазначили, що заліки проходять переважно в усній формі (відповіді за білетами). На думку ЕГ, відсутність єдиної форми проведення підсумкового контролю (у даному випадку-заліку) створює нерівнозначні умови для оцінювання здобувачів, впливаючи на процес його об'єктивності. Для проведення підсумкового контролю за ОК загальної підготовки використовується комп'ютерне тестування. Вимоги до комп'ютерних тестів, особливості його організації та проведення, а також процедура оскарження результатів регламентуються Положенням про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування (<https://cutt.ly/qlj2dOZ>), яке також є доступним для перегляду на сайті ВНУ ім. Л. Українки. Програми комплексних іспитів містять критерії підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів за 100-бальною шкалою ECTS, при цьому обґрунтування системи оцінювання за кожним питанням білету - відсутнє (<blob:https://office.naqa.gov.ua/5b22bd5c-de79-41dc-89a8-84d1de71601e>); не має інформації щодо форми проведення іспитів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

На даній ОП формою атестації здобувачів ВО є іспит, а саме: "Комплексний іспит зі спеціальної педагогіки та методик спеціальної освіти"; "Комплексний іспит з олігофренопедагогіки та логопедії". Що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти до форм атестації здобувачів за спеціальністю 016 Спеціальна освіта.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів у ЗВО регулюються: "Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів ВНУ імені Лесі Українки" (<https://cutt.ly/4lpMxMn>), "Положення про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування у ВНУ імені Лесі Українки" (<https://cutt.ly/2lpMmlv>), "Положення про державну екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають перший (бакалаврський) та другий (магістерський) рівні освіти" (<https://cutt.ly/PrMRPZ>). Вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ ім. Л. Українки забезпечується відповідним Положенням (<https://cutt.ly/Jlj8JIP>), яке регламентує врегулювання ситуацій у конфлікті інтересів; дотримання прав людини за ознакою раси, релігії, протидія гендерній дискримінації; врегулювання конфліктів у навчальному та освітньому процесі; протидія сексуальним домаганням, булінгу та врегулювання конфліктів у міжособистісних стосунках учасників освітнього процесу. З метою попередження та запобігання виникнення конфліктних ситуацій, в Університеті згідно зі Статутом (розділ 3.6, пп. 10) введена заборона будь-яких форм дискримінації у процесі освітньої діяльності (у тому числі в онлайн та друкованих матеріалах). При виникненні конфлікту інтересів, дискримінації, сексуальних домагань, булінгу здобувач або співробітник Університету має можливість подати звернення на ім'я ректора ЗВО. Наказом

ректора створюється відповідна комісія для розгляду ситуації та прийняття рішення. Для розгляду звернень та скарг щодо проблем, які виникли під час підсумкового контролю, розпорядженням декана факультету створюється апеляційна комісія не пізніше наступного робочого дня після подання звернення або скарги. Склад апеляційної комісії визначається відповідно до ситуації: куратор групи, декан, заступник декана з навчальної роботи, завідувач кафедри, голова профбюро студентів, голова студентської ради факультету; апеляційна комісія розглядає звернення здобувача ВО не пізніше п'яти робочих днів після його подання; результати розгляду апеляційного звернення або скарги повідомляють здобувачеві вищої освіти відразу після прийняття рішення, про що здобувач ВО та члени апеляційної комісії підписують відповідний протокол. Здобувачі можуть ініціювати зміну викладачів. Повторне складання екзаменів, заліків допускається не більше двох разів із кожної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється деканом факультету. Зустріч зі здобувачами, підтверджує той факт, що їх ознайомлюють з методами контролю за кожним ОК, вони розуміють алгоритми оскарження результатів оцінювання, вирішення конфліктних ситуацій, зазначають до кого можуть звернутись у випадку виникнення подібних ситуацій. Конфліктних ситуацій за даною ОП (за словами здобувачів, студентського активу та НПП) не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти академічної доброчесності представлені у “Кодексі академічної доброчесності ВНУ ім. Л. Українки”. У ЗВО активно проводяться заходи, що популяризують принципи та культуру академічної доброчесності (наприклад, семінар за участі членів Ради молодих вчених та працівників книгозбірні на тему «Загальні засади академічної доброчесності та шляхи її забезпечення» <https://vnu.edu.ua/uk/articles/yaka-zh-vona-akademichna-dobrochesnist>, за словами гаранта інформування здобувачів щодо академічної доброчесності також відбувається викладачами на заняттях, консультаціях, засіданнях проблемних груп; під час кураторських годин, засідань старостатів, зборів академгруп; куратором НТАІС під час зборів факультету). ВНУ імені Лесі Українки став фіналістом проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» – Academic IQ, який адмініструється Американськими радами з міжнародної освіти; проект здійснюється за підтримки Міністерства освіти і науки України та Посольства США в Україні (<https://vnu.edu.ua/uk/news/nauka/akademichna-dobrochesnist-v-universiteti>). Здобувачі на зустрічі з ЕГ показали високий рівень щодо обізнаності з питань академічної доброчесності. У ЗВО перевірка унікальності робіт здійснюється з використанням спеціалізованих сервісів Unichек, Strikeplagiarism, eTXT Антиплагіат, Антиплагіат, Advеgо Plagiatus та університетського порталу – Office-365 (<https://www.office.com/?auth=2>). Разом з тим, на зустрічі з гарантом, НПП, адміністративним персоналом було з'ясовано, що курсові роботи не проходять перевірку унікальності ліцензійними програмами антиплагіату (викладач самостійно обирає програму серед безкоштовних версій), також курсові роботи не потрапляють до єдиного репозитарію університету (<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/383>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

- впровадження комп'ютерного тестування для підсумкового контролю за дисциплінами циклу загальної підготовки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

- відсутність єдиного регламенту щодо оцінювання та складання заліку; - відсутність єдиної ліцензованої програми для перевірки курсових робіт на унікальність, відсутність загального реєстру курсових робіт у ЗВО. Рекоменувати: - уніфікувати підхід щодо оцінювання за ОК форма підсумкового контролю за якими - залік; - розглянути можливість перевірки курсових робіт на унікальність за допомогою ліцензійної програми; - курсові роботи розміщувати у загальноуніверситетський репозитарій

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Враховуючи, що на даній ОП здобувачі ознайомлені та мають доступ до змісту завдань підсумкового та поточного контролю, правил складання та перекладання контрольних заходів, володіють інформацією щодо алгоритму вирішення конфліктних ситуацій, ЕГ вирішила, що ОП в цілому відповідає критерію 5, а виявлені недоліки (відсутність єдиного репозитарію курсових робіт, ліцензованої програми для їх перевірки) є несуттєвими, і легко можуть бути усунені.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

До професорсько-викладацького складу кафедри, яка забезпечує ОП “КПТЛ” входять: 12 викладачів, з них 1 доктор наук, професор, 7 кандидатів наук, доцентів (2 – за сумісництвом), 1 кандидат наук, старший викладач, 1 – асистент, 2 старших викладача, без наукового ступеня (на умовах погодинної оплати, <https://cutt.ly/WlnCFNv>). Треба зазначити, що академічна кваліфікація викладачів, які забезпечують дану ОП відповідає вимогам. Стосовно професійної кваліфікації професорсько-викладацького складу забезпечення ОП, а саме циклу професійної підготовки ЕГ було встановлено, що викладачі Сергеева В.Ф. (“Педагогіка загальна та спеціальна”, “Історія загальної та спеціальної педагогіки”, “Основи педагогічної майстерності спеціального педагога”), Гац Г.О. (“Теорія і методика адаптивної фізичної культури”, “Спеціальна методика фізичного виховання”), Стасюк Л.П. (“Спеціальна методика навчання предметів природничо-математичного циклу”), Мацюк З.С. (“Педагогічні технології: навчання через гру”) не мають відповідної професійної кваліфікації, яку вимагають зазначені ОК ОП “КПТЛ”. У штаті кафедри тільки три викладачі мають фахову дефектологічну освіту, або захистилися за профілем кафедри - 016 Спеціальна освіта (13.00.03 - корекційна педагогіка): Кузава І.Б., Брушневська І.М., Карабанова Н.С. (відповідно, 57 % професорсько-викладацького складу кафедри які забезпечують викладання за ОП “КПТЛ” не відповідають вимогам професійної кваліфікації викладачі). Викладачі, які не мають фахової (дефектологічної) освіти і викладають ОК циклу професійної підготовки пройшли підвищення кваліфікації за відповідним спрямуванням, яке відповідає напрямку діяльності кафедри і регулюються відповідним Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2020-11/Polozhennya-pro-pidvyshhennya-kvalifikatsiyi.pdf>). Згідно таблиці 2 відомостей про самооцінювання ОП, зустрічей з фокус-групами було з'ясовано, що більшість викладачів пройшли підвищення кваліфікації на споріднених (за профілем) кафедрах: Стасюк Л.П. - підвищення кваліфікації (стажування), довідка №55 від 04.03.20 р., НПУ імені М.П. Драгоманова, факультет спеціальної та інклюзивної освіти, кафедра тифлопедагогіки (10.10.2019-10.12.2019р); Мацюк З.С. - триває підвищення кваліфікації, НПУ імені М.П. Драгоманова, факультет спеціальної та інклюзивної освіти, кафедра психокорекційної педагогіки; Сергеева В.Ф. - підвищення кваліфікації (стажування), довідка № 90 від 27.05.20 р., НПУ імені М.П. Драгоманова, факультет спеціальної та інклюзивної освіти, кафедра психокорекційної педагогіки (20.03.-20.05.2020 р). Зазначені викладачі мають фахові публікації, друковані видання які відповідають профілю ОП та ОК які ними викладаються. Кваліфікаційний рівень професорсько-викладацького складу, задіяного до реалізації ОП, відповідає п. 30 Ліцензійних умов.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ЕГ було встановлено, що процедура конкурсного відбору є прозорою і регулюється відповідними нормативними документами: Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/Files/poradok.pdf>). За результатами роботи фокус-групи була чітко розкрита процедура проведення конкурсного відбору: після оголошення Конкурсу на заміщення вакантних посад, в зазначений термін, претенденти надають пакет документів для розгляду Конкурсної комісії. Необхідний рівень професіоналізму викладачів, під час конкурсного добору, забезпечується врахуванням академічних якостей претендентів (наявність відповідної освіти, наукового ступеня, вченого звання, кількість і якість наукових та навчально-методичних праць, відповідність кваліфікації Ліцензійним вимогам); професійних якостей (здатність постійно підвищувати свій професійний рівень, дотримання засад академічної доброчесності). Конкурс проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, об'єктивності, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад. Розгляд документів претендентів на вакантні посади здійснюється конкурсною комісією ЗВО. Кандидатури претендентів попередньо обговорюються на засіданні кафедри в їх присутності (заслуховується звіт про навчальну, науково-методичну, виховну роботу), розглядаються на вченій раді факультету. Остаточне затвердження відбувається на засіданні конкурсної комісії ЗВО. В ЗВО впроваджена система рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників, яка викладена у відповідному Положенні (<https://goo.su/4ebD>). Під час зустрічі з начальником навчально-методичного відділу забезпечення якості вищої освіти – Балабухою Наталією Вікторівною ЕГ було доведено, що в ЗВО існує єдина база реєстру відповідності викладачів Ліцензійним умовам, яка оновлюється кожен місяць.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ було підтверджено факт залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в межах даної ОП. Відповідно до витягу з протоколу засідання кафедри № 2 від 17 червня 2020 р. (blob:<https://office.naqa.gov.ua/7bb4f57d-d29d-4b81-93a2-022ac7c9f581>) Борисовою О.М. (директор ЗДО (ясла-садок) № 21), Марковець О.О. (завідувачка КЗ “ДНЗ № 28 компенсуючого типу (спеціальний) для дітей з вадами розвитку), Танським О.О. (директор ІРЦ Луцької міської ради), Матвіюк Н.Г. (директор ЗДО № 5 “Пізнайко”), Гребенюком О.В. (директор КЗ Луцька ЗОШ 1-III ступенів № 15) були надані пропозиції для удосконалення ОП “КПТЛ”. Надані роботодавцями пропозиції стосувалися посилення практичної підготовки здобувачів, передбачивши години з лабораторних занять на базі спеціалізованих груп ЗДО; залучення педагогів практиків для проведення лабораторних занять; введення педагогічних практик з олігофренопедагогіки та логопедії, посилення методичної та практичної складової вивчення предметів з олігофренопедагогіки та логопедії. У ході зустрічей з роботодавцями з'ясовано, що активне їх залучення відбувається під час проходження здобувачами практик у плані розробки переліку вимог до звітної документації, настановчої та підсумкової конференцій. До навчального процесу, викладання за ОП роботодавців не залучено.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків в межах даної ОП “КПТЛ” здійснюється на основі погодинної оплати. Відповідно до витягу з наказу № 140 К/В від 24 вересня 2020 р. Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (blob:<https://office.naqa.gov.ua/41193066-cdf4-4627-8ffe-d0ae90603480>) вчитель-дефектолог - Король І.В., вчитель-логопед - Босюк А.М.; канд. пед. наук, доцент Ханзерук Л.М. проводять навчальні заняття на умовах погодинної оплати. Зі слів гаранта, у 8 семестрі (2021 р.) у межах ОП (2020 р.) буде викладати к.п.н., ст. н. співробітник Рібцун Ю.В. Факту залучення експертів галузі, представників роботодавців у межах ОП не виявлено.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Волинський національний університет імені Лесі Українки сприяє професійному розвитку викладачів. Згідно з Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2020-11/Polozhennya-pro-pidvyshhennya-kvalifikatsiyi.pdf>). Положення про наукове стажування (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/polozhennya%20pro%20naukove%20stahuvannja%20aspirantiv.pdf>), впроваджено матеріальне заохочення на рівні ЗВО. У ЗВО є перелік угод з вітчизняними та закордонними освітніми й науковими установами для співпраці, стажування, підвищення кваліфікації, які використовуються для професійного розвитку НПП. Цей напрям діяльності є обов'язковою умовою до Контракту. Всі викладачі кафедри, які забезпечують викладання за даною ОП пройшли стажування у НПУ імені М. Драгоманова (Кузава І.Б., Стасюк Л.П., Сергєєва В.Ф.; Гац І.О. в даний час перебуває на стажуванні), у Вищій школі економіки та інновацій (м. Люблін, Польща) – Брушневська І.М., у КПНУ імені Івана Огієнка – Мацюк З.С.) Актуальним для викладачів є вивчення іноземних мов, яке проходить у мовному центрі «Світ» (факультет міжнародних відносин ЗВО). НПП кафедри беруть активну участь у науковій роботі, зареєстровані в наукометричних базах даних (ORCID, Researcher, Google Scholar), в яких визначається якісний показник науковця, публікуються у фахових видання категорії Б, виданнях які індексуються в міжнародних базах: WoS/Scopus, Index Copernicus. Підвищення кваліфікації працівників на споріднених, за напрямом підготовки, кафедрях ЗВО позитивно впливає на забезпечення якості викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Волинський національний університет імені Лесі Українки стимулює розвиток викладацької майстерності у вигляді: заохочення: подяки, грамоти, преміювання, нагороди, нагородження тощо. Стимулювання професійної активності регламентується Положення про рейтингове оцінювання (<https://goo.su/4ebD>) відповідно до якого визначено критерії рейтингового оцінювання викладачів, рейтингового оцінювання кафедр. Під час зустрічі з керівництвом Університету зазначалося, що 50 % викладачів, за результатами рейтингового оцінювання преміювалися грошовими винагородами, з них - 4 викладача кафедри (Кузава Т.Б., Брушневська І.М., Сергєєва В.Ф., Ханзерук Л.О.) (<https://cutt.ly/QlfyU7h>). Матеріальні винагороди надаються викладачам, які захистили дисертації. За сумлінну працю, вагомий особистий внесок викладачі кафедри (Кузава І.Б., Брушневська І.М.) нагороджені грамотою АПН України, золотим і срібними нагрудними знаками ВНУ імені Лесі Українки, Почесними грамотами Волинської облради, грамотами ректора, міського та обласного управлін'я освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

- керівництво ЗВО активно сприяє та стимулює особистісний, професійний розвиток викладачів, зацікавлений в розвитку ОП; - у ЗВО є перелік угод з вітчизняними та закордонними освітніми й науковими установами для співпраці, стажування, підвищення кваліфікації, які використовуються для професійного розвитку НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

- недостатня кількість викладачів з фаховою освітою за напрямом “Олігофренопедагогіка”; - недостатнє залучення роботодавців до роботи зі здобувачами щодо викладання, проведення практичних/лабораторних занять за даною ОП. Рекомендовано: - підсилити професорсько-викладацький склад фахівцями з базовою освітою Дефектологія (олігофренопедагогіка); - залучення роботодавців до викладацької діяльності (проведення практичних, лабораторних занять).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

За даною ОП більшість викладачів не мають фахової освіти, що свідчить про порушення принципу за яким викладачі підбираються під ОК, а не навпаки. 57 % професорсько-викладацького складу кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, які забезпечують викладання за ОП “КПТЛ” не відповідають вимогам професійної кваліфікації викладачів. Одночасно, академічна кваліфікація відповідає вимогам. Враховуючи принцип орієнтації на розвиток, а саме того факту, що НПП пройшли (або ще проходять) стажування за відповідним напрямом, мають публікації у межах тем ОК, ЕГ дійшла висновку, що даний критерій відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

За кафедрою, яка реалізує дану ОПП закріплено 7 лекційних аудиторій, з яких 3 - оснащені новітніми мультимедійним обладнанням, є також переносне мультимедійне обладнання для забезпечення освітнього процесу в інших аудиторіях. Є спеціально облаштовані аудиторії: кабінет олігофренопедагогіки, кабінет логопедії, які є забезпеченими дидактичними матеріалами для проведення практичних та лабораторних занять з предметів професійного циклу. Разом з тим, при огляді відеореєстру щодо матеріально-технічного оснащення не було показано наявності логопедичних зондів та іншого логопедичного інструментарію. За словами гаранта, один комплект логопедичних зондів у неї (як викладача, який забезпечує підготовку з логопедичного напрямку) є, а здобувачам рекомендується за власні кошти придбати зонди-замінники. ЕГ не мала можливості переконатися щодо методичного забезпечення напряму підготовки “Олігофренопедагогіка” - ОК Методик спеціальної освіти дітей із порушеннями інтелекту: наявності діючих підручників для спеціальних закладів загальної середньої освіти (молодша, середня та старша школи). При кафедрі функціонує лабораторія науково-дослідної роботи. У структурі університету діє “Інклюзивний хаб”, в межах якого здобувачі даної ОПП здійснюють волонтерську діяльність та вдосконалюють практичні навички роботи з дітьми з ООП. До складу університету входить реабілітаційна клініка ВНУ ім. Лесі Українки, в якій наявне модернізоване фізіотерапевтичне обладнання, яке використовується для проведення практичних та лабораторних занять (<https://vnu.edu.ua/uk/articles/vitannya-golovnoyi-redaktorki-gazeti-den-larisi-ivshinoyi-z-nagodi-pochatku-navchalnogo>). Бібліотека має широкий літературний фонд загальною кількістю 841842 примірників, в тому числі професійного спрямування, з великим електронним каталогом понад 496 тисяч записів (<http://library.vnu.edu.ua/>), репозитарій ВНУ ім. Лесі Українки (<https://evnuir.vnu.edu.ua/>). У бібліотеці здійснюється підписка періодичних видань для методичного забезпечення освітнього процесу за спеціальністю 016 Спеціальна освіта (наприклад, періодичні видання “Логопед”, “Дефектолог”). Здобувачі ОП мають вільний доступ до всіх фондів бібліотеки. У корпусі факультету є гардероб, кафе, поруч з корпусом - їдальня, стадіон. Здобувачі ОП забезпечені можливістю проживання у гуртожитках.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У ЗВО наявний доступ до баз Scopus; Web of Science, контенту Springer. Відділ “Центр інформаційних технологій та комп’ютерного тестування” здійснює супровід дистанційного навчання та проведення оцінювання здобувачів за дисциплінами загальної підготовки. Здобувачі та НПП мають вільний доступ до комп’ютерних кабінетів факультету, мережі Wi-Fi; мають право на безоплатне користування бібліотекою, оздоровчою та спортивною базами університету. Приймають активну участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організацію дозвілля, побуту, оздоровлення; участь у діяльності органів студентського самоврядування, Вченої ради університету. Це підтверджено під час зустрічей зі здобувачами, студентським самоврядуванням. Для особистісного розвитку здобувачів освіти функціонують Академія розвитку (<https://vnu.edu.ua/uk/articles/akademiya-rozvitku-obiednala-molodih-i-dosvidchenih-naukovciv-vishu>), Центр культури та дозвілля (<https://vnu.edu.ua/uk/photo-albums/centr-kulturi-i-dozvillya>). На думку, ЕГ заклад забезпечує гідні умови для здійснення викладацької та навчальної діяльності.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров’я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище для реалізації ОП “КПТЛ” є безпечним. Санітарно-технічний стан усіх приміщень відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації, відповідно до нормативних документів ЗУ «Про охорону праці» (<https://dnaop.com/html/3428/doc-zakon-ukrajini-pro-ohoronu-praci>). Зустрічі зі здобувачами підтвердили, що ЗВО дотримується протиепідемічних заходів - на вході здійснюється контроль температури, наявні антисептики, навчальний процес на другий семестр 2020-2021 р. планується з урахуванням вимог щодо одночасного знаходження безпечної кількості здобувачів у аудиторії, адаптовані програми практики до дистанційного режиму навчання. Протиепідеміологічні заходи діють і в гуртожитку, примусового виселення під час карантину, за словами здобувачів, не було. В університеті систематично проводяться онлайн опитування для з’ясування думки здобувачів (наприклад, опитування “Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи очима студентів” https://docs.google.com/forms/d/1lAV5Pp2z8_uazlois-ILioiBYX_HSQiQ-e1U1tSyboM/edit). Врахування потреб здобувачів також здійснюється через активне студентське самоврядування, НТАІС (на зборах студентської спільноти систематично вносяться пропозиції щодо удосконалення освітнього процесу, організації наукових, виховних заходів (за результатами зустрічей з фокус-групами). Представники студентського самоврядування приймають участь у засіданнях Вченої ради, стипендіальної комісії; під час голосування їх позиції враховуються і можуть впливати на їх рішення (розподіл балів під час визначення рейтингу студентів).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Організаційно-інформаційна підтримка здобувачів ОП “КАТЛ” активно здійснюється через сайт університету (на якому висвітлені усі нормативно-правові положення, розклади занять, графіки роботи, контактні телефони усіх підрозділів тощо), у рамках дистанційного навчання (за словами здобувачів та декана Антонюк В.З.) створені групи у вайбері через які адміністрація факультету швидко комунікує зі здобувачами, інформує щодо останніх новин та розпоряджень. У структурі ЗВО функціонує Психологічна служба (<https://vnu.edu.ua/uk/articles/psihologichna-sluzhba-snu-nadaie-bezkoshtovni-konsultaciyi>), яка забезпечує психологічний супровід усіх учасників освітнього процесу, надаючи особливу увагу психологічному забезпеченню процесу адаптації першокурсників. Соціальна підтримка здобувачів здійснюється через Відділ молодіжної політики та соціальної роботи (<https://vnu.edu.ua/uk/articles/nakaz-pro-pochatok-2020-2021-navchalnogo-roku>). У ЗВО також є Центр Волонтерів (<https://vnu.edu.ua/uk/articles/lesinomu-vishu-povernuli-staru-nazvu-i-ogolosili-konkurs-na-novu-emblemu>). На факультеті функціонують скриньки довіри та телефон довіри. Активно діє профспілкова студентська організація. Здобувачі на зустрічі з ЕГ підтвердили, що за підтримкою та консультацією можуть звернутись до куратора групи, декану факультету, студентського самоврядування. ЕГ переконала, що організація соціально-психологічної, інформаційно-організаційної підтримки здобувачів у ВНУ діє на всіх рівнях (адміністрації ЗВО, факультету, кафедри) та має комплексний характер.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На факультеті навчаються 11 осіб з ООП. Для них передбачено можливість створення індивідуального графіку навчання, для зручного пересування в межах корпусу створені волонтерські групи зі здобувачів (які також допомагають у разі евакуації), розклад формується з урахуванням доступності аудиторії для дітей з ООП. На базі інклюзивного хабу облаштований туалет для осіб з ООП. Корпус (в якому реалізується ОП) забезпечений пандусом, тактильними табличками. ЗВО постійно працює над удосконаленням доступності корпусів для осіб з ООП (Стратегія розвитку ЗВО на 2020-2024 рр. передбачає доступність будинків і споруд для маломобільних груп студентів; у 2019 р. пандусом облаштовані навчальні корпуси №1(В), №3(А), №4(Д), №8(Н), планується подальше облаштування), разом з тим, пересування осіб з ООП у межах корпусу на даний момент є обмеженим.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Діяльність НПП і здобувачів вищої освіти університету регламентується Правилами внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/uk/pravila-vnutrishnogo-rozporiadku-snu-imeni-lesi-ukrainki>), Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/klep7ow>). Зазначене Положення передбачає врегулювання ситуацій у разі конфлікту інтересів, дотримання прав людини за ознакою раси, релігії, протидію гендерній дискримінації; врегулювання конфліктів у навчальному та освітньому процесі; протидію сексуальним домаганням, булінгу та врегулювання конфліктів у міжособистісних стосунках суб'єктів освітнього середовища. Робота щодо запобігання корупційним явищам у ВНУ імені Лесі Українки здійснюється згідно з антикорупційним законодавством України (<https://vnu.edu.ua/uk/antikorupciyne-zakonodavstvo>) в рамках Антикорупційної програми та регламентована Наказом про запобігання проявам корупційних правопорушень в університеті (<https://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/319nakaz.pdf>). Для попередження корупційних проявів для здобувачів вищої освіти проводяться відкриті публічні захисти практик, курсових робіт, здійснюється комп'ютерний підсумковий контроль із деяких дисциплін на базі відділу «Центр інноваційних технологій та комп'ютерного тестування». У профілактичних заходах щодо запобігання службових зловживань активну участь беруть декан та його заступник з виховної роботи, куратори академічних груп, викладачі, студентська рада факультету, відділ молодіжної політики та соціальної роботи (<https://vnu.edu.ua/uk/news/suspilstvo/psikhologichna-sluzhba-snu-nadaebezkoshtovni-konsultacii>). Студенти мають змогу повідомити про факти хабарництва та інші зловживання через скриньку довіри та телефон довіри.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Функціонування у структурі ЗВО “Інклюзивного хабу”, реабілітаційної клініки ВНУ ім.Лесі Українки, спеціально облаштованих кабінетів з олігофренопедагогіки та логопедії, на базі яких здійснюється проведення практичних та лабораторних занять.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

- недостатнє забезпечення логопедичним інструментарієм; - часткова доступність (лише перший поверх) аудиторій для здобувачів із ООП. Рекомендації: - продовжувати збільшувати логопедичний інструментарій та методичне забезпечення напряму “Олігофренопедагогіка” (діючі підручники для спеціальних закладів загальної середньої освіти); - удосконалювати можливість вільного пересування здобувачів з ООП у межах корпусу.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріальні ресурси в цілому забезпечують досягнення програмних цілей та результатів навчання (на базі ЗВО функціонують: “Інклюзивний хабу”, реабілітаційна клініка, спеціально облаштовані кабінети з олігофренопедагогіки та логопедії). Разом з тим потребує збільшення професійний інструментарій, методичне забезпечення ОК ОП, створення зручного архітектурного дизайну. ЕГ вважає, що ці недоліки можуть бути успішно усунуті. Відповідно, даний критерій відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг перегляд освітніх програм у ВНУ регулюється Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ імені Л. Українки (<https://cutt.ly/WllGVXe>) та Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями денної та заочної форм навчання у ВНУ імені Лесі

Українки (<https://cutt.ly/yllG7kj>). Відповідно до Положення (<https://cutt.ly/WllGVXe>) перегляд програми має здійснюватися щорічно, а на її перегляді в обов'язковому порядку мають бути присутніми роботодавці та здобувачі. Зміни у ОП "КПТЛ" відбулись у 2018 р. та 2020 р., що підтверджено протоколами засідань кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (<https://cutt.ly/plIKoMC>, протоколи з внесеними змінами оприлюднені на сайті факультету). Зокрема, зміни у ОП 2020 р. стосувались впровадженням стандарту ВО за спеціальністю 016 Спеціальна освіта, виокремленням в окремі ОК практичної підготовки з логопедії та олігофренопедагогіки, збільшення кредитів з напряму підготовки логопедія, збільшення кількості годин для практичних та лабораторних занять (що є вимогою роботодавців та здобувачів, https://volnunu.sharepoint.com/:w:/g/personal/ksio_vnu_edu_ua/EfXpUYWtqe5GldJKRhxVu3gButm817a1X6Fr6hnD-46g5A?e=Yn6sOK) тощо. За словами гаранта ОП, планується збільшення кількості годин для вивчення спецпсихології. Врахування побажань стейкхолдерів та їх присутність на засіданнях з перегляду ОП підтверджено на зустрічах з роботодавцями та здобувачами. Для систематичного моніторингу ОП з боку адміністрації у 2020 р. створено навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти (<https://vnu.edu.ua/uk/navchalno-metodichniy-viddil-zabezpechennya-yakosti-vischoi-osviti>), який розробляє рекомендації щодо оновлення ОПП. Таким чином, можна зазначити, що ЗВО дотримується процедури моніторингу, перегляду та оновлення ОПП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Участь студентського самоврядування у забезпеченні якості освіти регламентована Положенням про студентське самоврядування ВНУ (<https://cutt.ly/ullMvqw>). Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що здобувачі мають можливість звернутись до студентського активу з метою надання власних пропозицій, але здебільшого здобувачі надають свої пропозиції безпосередньо викладачам чи під час онлайн опитувань. У ОПП 2020 р. до робочої групи включена студентка 4 курсу Єфімова Анастасія, яка на зустрічі з ЕГ зазначила, що вона враховує думку усіх здобувачів (на основі особистісної бесіди з ними). Аналіз ОП 2020 р. дає змогу визначити, що під час її оновлення було враховано такі пропозиції здобувачів: збільшення лабораторних та практичних занять (кількість лабораторних збільшено до 280 год), збільшення часу на проходження практики (збільшено до 24 кредитів). У ЗВО розповсюджується система анонімного онлайн опитування здобувачів ВО, наприклад, анкета випускника для студентів 3-4 курсів <https://docs.google.com/forms/d/1Par56Rev7wcQIVonSoWxpofRMlYYUVnY5FUTf1giqMY/edit#responses>; опитування "очима студентів" https://docs.google.com/forms/d/1lAV5Pp2z8_uazloi5-IlioBYX_HSQiQ-e1U1tSyboM/edit#response. Разом з тим, аналіз наданих посилань (вищезазначені посилання надані у відомостях з СО та продубльовано гарантом на додатковий запит ЕГ з метою виключення технічної помилки) засвідчує малу кількість охоплених здобувачів (презентовано лише 46 відповідей від усього факультету). Отримані результати опитувань оприлюднені на засіданні вченої ради ВНУ (витяг з протоколу № 1 від 28.01.2021 р. <blob:https://office.naq.gov.ua/ef421b5a-2f20-4952-8a6c-aada570feb5c>); на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти (протокол № 9 від 12.02.2021 р. <blob:https://office.naq.gov.ua/3632001b-6aef-4c2a-81b8-deb9e5d50fe3>), навчально-методичним відділом забезпечення якості вищої освіти розроблені рекомендації щодо реагування та запровадження заходів за результатами опитування.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Присутність роботодавців на засіданнях при перегляді ОПП є обов'язковою відповідно до Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ (<https://cutt.ly/WllGVXe>). Присутність роботодавців на спільних засіданнях кафедри засвідчено протоколами № 8 від 15.02.2018 р. (<blob:https://office.naq.gov.ua/71b88f56-a08c-4fae-b10c-80e4d132bab8>), № 10 від 05.05.2020 р. (<blob:https://office.naq.gov.ua/7176b7a6-aca7-4fd5-b9fe-a57b04f65ddf>). Роботодавці під час зустрічі з ЕГ зазначили про тісну співпрацю з робочою групою ОП, було відмічено, що їх думки дослухаються, а їх поради активно впроваджують в освітній процес. А саме, за їх рекомендацією впроваджено: залучення корекційних педагогів-практиків до проведення лабораторних та практичних занять (залучені дефектолог Король І.В., та вчитель-логопед Босюк А.М.), окремими ОК додано практику з олігофренопедагогіки та логопедії, забезпечено можливість проведення лабораторних занять з ОК "Олігофренопедагогіка з практикумом", "Інклюзія в загальноосвітніх закладах", "Діагностика та відбір дітей у заклади спеціальної освіти та НРЦ" на базі спеціалізованих груп ЗДО та інклюзивних класів ЗЗСО. Завідувачка ЗДО № 5 Матвіюк Н.Г. зазначила, що між роботодавцями та викладачами кафедри спеціальної та інклюзивної освіти налагоджені тісні канали комунікації, за її словами, роботодавці можуть надати свої побажання та пропозиції щодо удосконалення ОП під час спільних засідань, на спільних заходах (конференціях, круглих столах), а також, у телефонному режимі (у тому числі, через групу у вайбері). Роботодавці відмітили, що мають можливість впливати не лише на ОП, але і на змістовну частину освітніх компонентів (зокрема, Матвіюк Н.Г. зазначала, що давала поради щодо оптимізації змісту програми практики здобувачів). Таким чином, можна зазначити, що роботодавці безпосередньо залучені до процесу перегляду ОП та забезпечення якості ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За даною ОП ще не було випуску здобувачів, відповідно, аналізу щодо кар'єрного шляху випускників також поки що не має. У ЗВО діє "Асоціація випускників", для відображення діяльності якої створена інформація на вікі-сторінці (<https://cutt.ly/alcEOit>). На цій сторінці розміщена інформація про відомих випускників ЗВО (<https://cutt.ly/klcRcmo>), корисна інформація для успішного працевлаштування (<https://cutt.ly/VlcTrtn>) та анкета для випускника (https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=UyHPee_cNk6rjllICyNmqlkPNqtay6BBjnd9MGECG2NUODdWWVvk4RjQwUFpZVlFZRUwxMzRINDgoVC4u). Під час розмови з Хамюк А.І. (проф.консультант відділу молодіжної політики та соціальної роботи), було з'ясовано, що здобувачам активно висвітлюється інформація щодо можливого працевлаштування, проводяться тренінги з профорієнтації.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Своєчасне реагування на виявлені недоліки відбувається за рахунок систематичного перегляду ОП (на спільних засіданнях з роботодавцями та здобувачами), проведення опитувань серед здобувачів та обговорення отриманих результатів на засіданнях кафедри, вченої ради факультету та університету. Разом з тим, при розмові з гарантом ОП, начальницею навчально-методичного відділу забезпечення якості вищої освіти Балабухою Н.В. було з'ясовано факт, що отримані пропозиції (в результаті опитувань здобувачів) щодо змін в ОП вносяться не у поточну ОП, а в ОП для набору наступного року, що, на думку ЕГ, лише частково забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки, оскільки потреби здобувачів, які запропонували ці пропозиції, залишаються не врахованими.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Оскільки акредитація програми проводиться вперше, то заклад ще немає результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЗВО сформована чітка політика щодо формування культури якості, яка включає у себе: організацію дієвого централізованого контролю на всіх рівнях ЗВО (контроль передбачає не лише фіксацію даних, але і подальшу рекомендаційно-консультативну підтримку); розробку системи заохочень щодо професійного саморозвитку, вдосконалення та відповідального ставлення до якісного забезпечення освітнього процесу. Цілісна система, яка одночасно включає систематичний контроль якості, консультативну підтримку для її розвитку та заохочення викладацького складу ОП, призводить до чіткої усвідомленості власної відповідальності викладача, як на рівні власної діяльності, так і на рівні всього університету. Для розуміння механізму функціонування такої системи, можна розглянути конкретний приклад: на рівні ЗВО розробляється положення про зміст та якість дистанційного курсу, викладачам надається можливість проходження безкоштовних курсів щодо підвищення власної компетентності у цьому питанні, після чого кожен викладач розробляє унікальний авторський дистанційний курс, технічний супровід викладача здійснює "Центр інноваційних технологій та комп'ютерного тестування", методичний - завідувач кафедри; розроблений курс перевіряється на відповідність технічним вимогам, а запрошений рецензент-експерт оцінює якість наповнення, і лише після цього курс завантажується на платформу. У даному випадку викладач розуміє власну відповідальність, отримує інструмент та чіткі рекомендації, що забезпечує якість кінцевого продукту (дистанційного курсу). Аналогічно, можна навести, приклад, коли навчально-методичний відділ з забезпечення якості вищої освіти за результатами опитувань здобувачів "спускає" на факультет, кафедру рекомендації щодо реагування на отримані результати, кафедра (а точніше НПП) впроваджує безпосередньо в освітній процес, а навчально-методичний відділ проводить повторне опитування. Окрім всебічного контролю за якістю освіти, консультативного супроводу викладачів, ЗВО надає можливість безкоштовно підвищувати власну кваліфікацію, проходити стажування, заохочує матеріальними преміями, що, у свою чергу також, мотивує до якісного виконання власної роботи. На думку ЕГ, керівництво ЗВО створює усі умови для забезпечення розвитку культури якості академічній спільноті.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Вдала практика адміністрування системи з забезпечення формування культури якості (про що свідчить і те, що університет за останній рік піднявся на 17 позицій у рейтингу університетів України).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

- несвоєчасне реагування на потреби здобувачів щодо удосконалення ОП. Рекомендації: впроваджувати зміни, пропонувані здобувачами, саме в їх ОП (бо, інакше здобувачі, які надали пропозиції, залишаються з незадоволеними освітніми потребами, а здобувачі, в ОП яких буде впроваджено зміни, можуть мати зовсім інші потреби).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Враховуючи факт відтермінованого реагування на потреби здобувачів щодо удосконалення ОП та зважаючи на сильні сторони, зокрема, позитивну практику впровадження системи з забезпечення формування культури якості у академічній спільноті, критерій відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО сформовані чіткі, зрозумілі правила і процедури, що регламентують права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, і є висвітлені на офіційному сайті ВНУ (Статут ВНУ <https://vnu.edu.ua/uk/statut-snu-imeni-lesi-ukrainki>, Колективний договір ВНУ імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/uk/kolektivniy-dogovir-vnu>), Положення про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/QlcC45O>), Правила внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/uk/pravila-vnutrishnogo-rozporядku-snu-imeni-lesi-ukrainki>), наказ № 211- з від 28.09.2020 р. "Про організацію навчального процесу у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки у 2020/2021 н. р" (<https://ed.vnu.edu.ua/71-2/%d0%bd%d0%bo%d0%ba%d0%bo%d0%b7%d0%b8>), наказ ректора № 142-з від 28.05.2020р. «Про затвердження норм часу для планування та обліку навчальної роботи та перелік основних видів методичної, наукової й організаційної роботи НПП на 2020/2021н.р.» (<https://ed.vnu.edu.ua/71-2/%d0%bd%d0%bo%d0%ba%d0%bo%d0%b7%d0%b8>). На думку ЕГ, нормативно-правова база ВНУ забезпечує підґрунтя для регулювання усіх освітніх процесів у ЗВО у повній мірі, є у вільному доступі. На зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що у здобувачів сформовані уявлення про те, де вони можуть знайти документ чи потрібну для них інформацію. Для своєчасного інформування здобувачів також використовуються канали комунікації через старост груп, студентський актив, створено групи (чати) у вайбері, ведуться сторінки кафедр у соціальних мережах.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

На сайті ЗВО існує вкладка "Громадське обговорення ОП" (<https://vnu.edu.ua/uk/gromadske-obgovorennya>) на якій можна внести свої пропозиції щодо удосконалення ОП (https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=UyHPee_cNk6rjIIICyNmqtJi6jh7aRFHooaNgHnLvO75UQlFGQU9IRVVTUdWMFA2No1KMDMoSzUzUC4u). Проте, за цим посиланням "КОРЕКЦІЙНА ПСИХОПЕДАГОГІКА ТА ЛОГОПЕДІЯ", (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/Files/korekciyna_psihopedagogika_ta_logopediya_bakalavr.pdf) завантажується навчальний план, а не сама ОПП з цілями, РН, компетентностями тощо. Відповідно, проекту ОП оприлюднення на офіційному веб-сайті ВНУ ЕГ не знайшла.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На момент акредитації на сайті факультету педагогічної освіти та соціальної роботи (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-pedagogichnoi-osviti-ta-socialnoi-roboti>) розміщено посилання на три програми (2016, 2018, 2020 рр), разом з тим, відкривається лише одне (<https://cutt.ly/GlcNrjl>), за іншими посиланнями “відмова у доступі”. У той же час, на момент отримання ЕГ рецензії на звіт зазначені посилання стали активними, окрім посилання на ОП 2018 р. (<http://surl.li/mzblk>). Таким чином, ЕГ не може бути впевненою, що до моменту акредитації ОП 2020 р. була своєчасно оприлюднена в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильних сторін не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутність вільного доступу до ОП “КПТЛ” (2020) у повному обсязі. Рекомендації: - забезпечити коректну роботу посилань для повного перегляду ОП: 2016, 2020 рр. (включаючи їх цілі, очікувані результати навчання та компоненти).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Враховуючи, що проблеми з доступом до ОП “КПТЛ” були швидко виправлені ЗВО, а також той факт, що у вкладці “Громадське обговорення” не завантажено саму програму, ЕГ дійшла висновку, що даний критерій відповідає рівню В, а виявлені недоліки мають технічний характер і можуть бути легко відкориговані.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад’юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад’юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад’юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Березка Софія Вікторівна

Члени експертної групи

Боряк Оксана Володимирівна

Народовська Ганна Миколаївна